

Sygn. akt V CSK 687/14

POSTANOWIENIE

Dnia 23 czerwca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa M. T.

przeciwko T. S.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 23 czerwca 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego od wyroku

Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu

z dnia 4 października 2013 r., sygn. akt I ACa 885/13,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.600 (trzy tysiące sześćset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wtedy może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Pozwany wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), mającą wynikać z naruszenia przez Sąd Apelacyjny art. 647 i art. 647¹ § 4 k.c. oraz art. 750 w zw. z art. 735 w zw. z art. 471, art. 405, art. 410 k.c. przez przyjęcie, iż strony zawarły w drodze czynności konkludentnych umowę o podwykonawstwo robót budowlanych, gdy tymczasem do zawarcia takiej umowy ustawa wymaga formy pisemnej. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwany stwierdził przy tym, że zawarł z Gminą G. umowę o roboty budowlane, a powód był podwykonawcą tej umowy i świadczył usługi transportowe, usługi koparką, spychania urobku i najmu maszyn. Trzeba zauważyć, że w motywach zaskarżonego wyroku Sąd Apelacyjny nie powołał się na art. 647 i art. 647¹ § 4 k.c., lecz wyłącznie na art. 750 w zw. z art. 735 k.c. Oznacza to, że stosunek prawny łączący strony zakwalifikował nie jako umowę o roboty budowlane czy o dzieło, ale jako umowę o świadczenie usług. To, że pozwany zawarł z jakąś osobą jako inwestorem (w okolicznościach niniejszej sprawy z Gminą G.) umowę o roboty budowlane nie oznacza, że w związku z realizacją tej umowy nie mógł kreować stosunków umownych z innymi jeszcze osobami, z którymi współdziałanie pozwalało mu wywiązać z zobowiązań zaciągniętych na rzecz inwestora. Mogły to być rozmaite umowy (np. dostawy, sprzedaży, o dzieło, o świadczenie usług), a to, że kontrahenci pozwanego w tych stosunkach umownych nie mieli statusu podwykonawcy wobec inwestora, przede

wszystkim z uwagi na właściwości stosunku prawnego łączącego ich z pozwanym, ale także z uwagi na niezachowanie wymagań co do formy umowy pozwalającej na uzyskanie statusu podwykonawcy i ochrony zapewnianej przez art. 647¹ § 4 k.c., nie czyni nieważnymi umów łączących ich z pozwanym jako wykonawcą.

Reasumując ten wątek trzeba stwierdzić, że skonfrontowanie uzasadnienia wyroku z uzasadnieniem wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozawala stwierdzić, żeby skarga kasacyjna pozwanego była oczywiście uzasadniona, a więc już na pierwszy rzut oka i bez potrzeby przeprowadzania bardziej złożonych rozumowań (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 24 stycznia 2011 r., IV CSK 485/10, nie publ. oraz z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49).

Skarżący powołał się nadto na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.). Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w związku z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wymaga przedstawienia problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436). W postanowieniu z 23 marca 2012 r., II PK 284/11 (nie publ.), Sąd Najwyższy wyjaśnił, że zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonymi przepisami prawa materialnego lub procesowego, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie na zagadnienie prawne uzasadniające wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez jego sformułowanie jako problemu prawnego wymagającego rozstrzygnięcia, określenie przepisów prawa, w związku z którymi powstało i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skoro jednak skarga kasacyjna wnoszona jest w konkretnej sprawie, to zarówno charakter zgłoszonego w niej roszczenia, jak i ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy byłby związany przy rozpoznawaniu skargi kasacyjnej (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

Pozwany nie sformułował jednoznacznie zagadnienia prawnego, którego występowanie dostrzegł w niniejszej sprawie. W tej części wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania odniósł się do stosunków łączących strony, a mianowicie charakteru umowy, która je wiązała, jak również sformułował wniosek „o wyjaśnienie kwestii powołania dowodu z urzędu w sytuacji, w której zmianie ulega podstawa prawna powództwa i roszczenia” oraz stwierdził, że zagadnienie to dotyczy stosowania art. 232 zdanie drugie k.p.c. O wykładni tego przepisu i sytuacjach, w których sąd powinien dopuszczać dowody z urzędu, Sąd Najwyższy miał okazję już się wypowiadać (ostatnio np. w wyroku z 21 stycznia 2015 r., II PK 61/14, nie publ.), a wątpliwości sformułowane przez skarżącego są ściśle osadzone w realiach procesowych rozpoznanej sprawy i nie mają waloru abstrakcyjnego.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. oraz - co do kosztów postępowania - art. 98 § 1 i 3, art. 108 § 1 w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 12 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r., poz. 490), orzeczono jak w postanowieniu.